

การฝึกแปรงฟันโดยใช้ภาพนิทานสำหรับนักเรียนที่มีภาวะออทิซึม The Teeth Brushing Practices with the Storybook Pictures for the Students with Autism

เจริญขวัญ ศรีพันธุ์ชาติ*

Charoenkhwan Sripunchat*

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น ฝ่ายการศึกษาพิเศษ

Khon Kean University Demonstration School, Special Education Division

*Corresponding author's email: jaromo@kku.ac.th

วันที่รับบทความ (Received)

22 ธันวาคม 2566

วันที่แก้ไขบทความ (Revised)

14 มีนาคม 2567

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted)

26 มีนาคม 2567

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการแปรงฟันของนักเรียนที่มีภาวะออทิซึมและเปรียบเทียบทักษะการแปรงฟันของนักเรียนที่มีภาวะออทิซึมก่อนและหลังการใช้ภาพนิทาน กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนที่มีภาวะออทิซึมจำนวน 3 คน อายุระหว่าง 7 - 8 ขวบ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ซึ่งคณะผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองและการศึกษารายกรณี (Case Study) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการฝึกการแปรงฟันสำหรับนักเรียนที่มีภาวะออทิซึม จำนวน 6 แผน 2) หนังสือภาพนิทาน 3 เล่ม เรื่อง หนูชอบแปรงฟัน ผมแปรงฟันด้วยตัวเอง และผมแปรงฟันทุกวัน 3) แบบสังเกตพฤติกรรมการแปรงฟันของนักเรียนที่มีภาวะออทิซึมโดยฝึกกิจกรรมการแปรงฟัน ทั้งหมด 12 สัปดาห์ บันทึกข้อมูลหลังการสอนและสรุปผลการกิจกรรมการแปรงฟันโดยใช้นิทานภาพการแปรงฟันแต่ละทุกชั่วโมง วิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ค่าร้อยละและการพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความสามารถในการแปรงฟันโดยใช้ภาพนิทานของนักเรียนที่มีภาวะออทิซึมทั้ง 3 คน พบว่านักเรียนที่มีภาวะออทิซึมมีคะแนนที่สูงขึ้นหลังการทดลอง
2. ผลคะแนนเปรียบเทียบความสามารถในการแปรงฟันของนักเรียนที่มีภาวะออทิซึมก่อนและหลังการใช้ภาพนิทานหลังการทดลองสูงขึ้น ดังนี้ นักเรียนคนที่ 1 ร้อยละ (38.33/71.66) นักเรียนคนที่ 2 ร้อยละ (45.00/80.00) นักเรียนคนที่ 3 ร้อยละ (60.00/91.66) ดังนั้นภาพนิทานสามารถส่งเสริมความสามารถในการแปรงฟันของนักเรียนที่มีภาวะออทิซึมเพิ่มขึ้นทุกคน

คำสำคัญ: ภาพนิทาน, การแปรงฟัน, ความสามารถในการแปรงฟัน, นักเรียนที่มีภาวะออทิซึม

ABSTRACT

The objectives of this research were: 1) to study the teeth brushing practices for the students with autism, and 2) to compare teeth brushing skills of students with autism, between pretest and posttest (before and after using the storybook pictures). The target group consisted of 3 students with autism. The ages were ranged between 7-8 years of age. This research was an experimental research. The experimenters administered both of the experiment and case study. The research instruments were: 1) Six teeth brushing plans for students with autism, 2) The storybook with pictures titled “I like to brush my teeth,” “I brush my teeth myself,” and “I brush my teeth every day,” and 3) The behavioral observational form for students with autism. The teeth brushing practice activities were implemented for 12 weeks. The data after teaching were recorded. In addition, the findings of teeth brushing activities by using the storybook pictures were concluded every hour. Data were analyzed and presented by basic statistic, percentage, and descriptive form.

The research findings were found that:

1. The teeth brushing ability by using storybook pictures of all 3 students with autism, showed that the students with autism obtained higher posttest scores.
2. The findings of comparison between teeth brushing ability by using storybook with pictures of all 3 students with autism, between pretest and posttest were found that their posttest scores were higher as follows: the first student 38.33%/71.66%, the second student 45.00%/80.00%, and the third student 60.00%/91.60%. Therefore, the storybook with pictures could enhance teeth brushing ability of every student with autism.

Keywords: Storybook Pictures, Teeth Brushing, Teeth Brushing Ability, Students with Autism

บทนำ

โรคฟันผุในนักเรียนชั้นประถมศึกษา ยังคงเป็นปัญหาที่สำคัญในระดับโลก ซึ่งส่งผลกระทบมากมายต่อชีวิตประจำวันของนักเรียน โดยเฉพาะนักเรียนที่มีภาวะออทิสซึม ทั้งทำให้มีกลิ่นปาก อาการเสียวฟันและอาการปวดฟัน ซึ่งปัญหาเหล่านี้มีผลกระทบ ต่อนักเรียน ทั้งด้านพัฒนาการ ด้านสติปัญญา ด้านโภชนาการ และด้านบุคลิกภาพ โดยอาการเหล่านี้ส่งผลทำให้ได้รับประทานอาหารได้น้อยลง นอนไม่หลับ บางคนต้องขาดเรียน ทำให้มีผลต่อการเข้าสังคม และการเรียนรู้ของนักเรียน นอกจากนี้ยังพบว่าการสูญเสียฟันก่อนวัยอันควร ทำให้มีผลต่อบุคลิกภาพในอนาคต ญัฐภูมิ แก้วสุธา, อังศินันท์ อินทรกำแหง, และพัชรี ดวงจันทร์ (2556) การดูแลรักษาสุขภาพฟันจึงเป็นเรื่องที่องค์กรอนามัยโลกได้ให้ความสำคัญยิ่ง และได้มีการสำรวจจาก

สภาวะทันตสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 7 พ.ศ.2555 ส่งผลให้ทุกโรงเรียนได้มีกิจกรรมรณรงค์เพื่อให้ นักเรียน ได้ดูแลสุขภาพปากและฟันของตนเองอย่างถูกต้อง สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย (2556) ในกลุ่มนักเรียน ที่มีภาวะออทิสซึมก็ยังพบปัญหาเรื่องการดูแลสุขภาพปากและฟัน เพราะเลือกรับประทานอาหารซ้ำ ๆ อัมมา เอี่ยมอริคม (2558) ทั้งนี้ได้กลุ่มนี้ยังขาดทักษะด้านการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน เช่น การรับประทานอาหาร พักผ่อนนอนหลับ ขับถ่าย ทำความสะอาดร่างกาย เจริญขวัญ ศรีพันธ์ชาติ (2566) และจะต้องได้รับการฝึกทักษะอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เป็นสุขนิสัยที่ดีจากการศึกษาและสังเกตในกิจกรรมการแปรงฟันหลัง รับประทานอาหารของนักเรียนที่มีภาวะออทิสซึมระดับชั้นประถมศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น ฝ่ายการศึกษาพิเศษ พบว่านักเรียนที่มีภาวะออทิสซึมไม่สามารถแปรงฟันเองได้ หลีกหนีและหลีกเลี่ยง การแปรงฟัน นักเรียนบางคนยังปฏิบัติในขั้นตอนของการแปรงฟันไม่ถูกต้อง ซึ่งทำให้นักเรียนที่มีภาวะออทิสซึม ฟันผุและปวดฟัน และมีปัญหาทุกครั้งเมื่อต้องไปพบทันตแพทย์ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษานวัตกรรมที่คาดว่าจะสามารถ แก้ปัญหาดังกล่าวได้ คือ การใช้ภาพนิทานในการฝึกทักษะการแปรงฟัน ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่ามีความเหมาะสม กับนักเรียนที่มีภาวะออทิสซึมในระดับชั้นประถมศึกษา ที่สนใจและปฏิบัติตามขั้นตอนในการแปรงฟันให้ถูกต้อง มากขึ้น เพราะการฝึกเป็นขั้นตอน (Task Analysis) สามารถช่วยให้นักเรียนที่มีภาวะออทิสซึมเรียนรู้ได้เร็ว เจริญขวัญ ศรีพันธ์ชาติ (2561) อีกทั้งการศึกษาพบว่า การเล่านิทานประกอบภาพสามารถส่งเสริม ความมีระเบียบวินัย ซึ่ง ยุวดี แก้วกันหา และ อรทัย อนุรักษวัฒน์ (2564) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการส่งเสริม ความมีวินัยในตนเองโดยกิจกรรมการเล่านิทานประกอบภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบการส่งเสริม ความมีวินัยในตนเอง โดยกิจกรรมการเล่านิทานประกอบภาพของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 ก่อนและหลังการจัด กิจกรรมจำนวน 17 คน ผลการวิจัยพบว่าเด็กปฐมวัยมีคะแนนความก้าวหน้าสูงขึ้นและมีระเบียบวินัยในตนเอง มากขึ้น กิจกรรมการแปรงฟันเป็นกิจวัตรประจำวันที่ทุกคนจะต้องปฏิบัติซึ่งหากขาดระเบียบวินัยแล้ว การดำเนินกิจกรรมนั้นก็จะเป็ความยุ่งยาก ดังนั้นครูผู้สอนมีความจำเป็นต้องศึกษาค้นหาวิธีการสอน เพื่อพัฒนานักเรียนโดยสร้างสื่อการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน ดังที่ อารี พาวัฒนา และคณะ (2564) กล่าวว่า สื่อต่าง ๆ ที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จึงมีประโยชน์ยิ่งในการจัดการเรียนรู้เพื่อที่ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนรู้ที่สูงขึ้นรวมทั้งส่งผลสำเร็จต่อนักเรียน ทำให้เกิดการเรียนรู้และเกิดลักษณะคติต่อการจัดการ เรียนรู้ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าครูมีหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนที่สนองต่อการเรียนรู้ขอให้ผู้เรียนหรือ จัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ที่สามารถช่วยส่งเสริมและสร้างความองค์ความรู้ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ครูเป็น ผู้อำนวยความสะดวกจัดโอกาสจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมและแหล่งวิทยาการให้เอื้อต่อการสร้างแรงจูงใจให้เกิด การเรียนรู้ ทฤษฎีการเรียนรู้ตัว แบบของแบนดูรา สุนิสา วงศ์อารีย์ (2559) นิทานยังเป็นสื่อพัฒนาผู้เรียน ด้านต่าง ๆ ในการนำนิทานมาใช้พัฒนานักเรียนที่มีภาวะออทิสซึมที่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปารรณารัตนถิรวรรณ, จารุพัชร ฉลาดแพทย์ และ จันทรา พิระขจร (2565) ซึ่งพบว่า สื่อนิทานเป็นสื่อ ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของที่เหมาะสมสำหรับเด็กกลุ่มโรคออทิสติกรวมทั้งสื่อหนังสือภาพนิทานจัดเป็น สื่อเพื่อส่งเสริมทักษะด้านต่าง ๆ ได้อีกด้วย

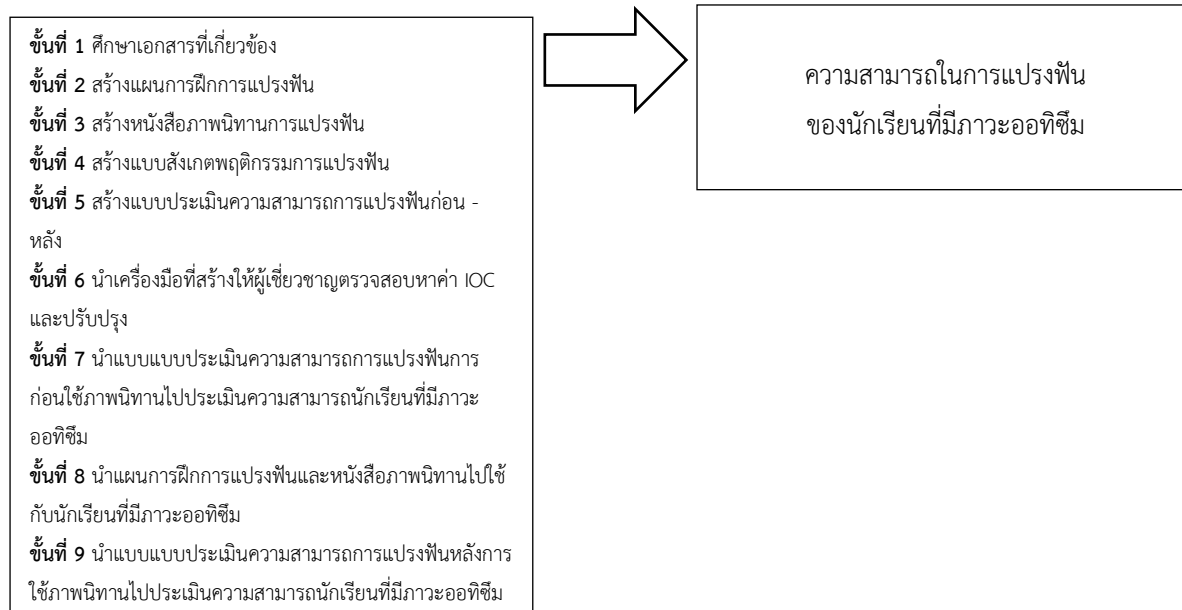
ผู้วิจัยจึงใช้การเล่านิทานประกอบภาพเป็นสื่อการสอนโดยสร้างหนังสือภาพนิทานขั้นตอนการแปร่งฟันเพื่อให้เด็กเรียนที่มีภาวะออทิซึมได้เรียนรู้และฟังนิทานไปพร้อม ๆ กับการเล่านิทานรวมทั้งฝึกทักษะการแปร่งฟันตามภาพขั้นตอนของนิทาน ดังนั้นผู้วิจัยจึงจัดทำงานวิจัยนี้ขึ้นเพื่อศึกษาการฝึกแปร่งฟันโดยใช้ภาพนิทานสำหรับนักเรียนที่มีภาวะออทิซึม โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น ฝ่ายการศึกษาพิเศษ อันส่งผลต่อการแปร่งฟันของนักเรียนที่มีภาวะออทิซึมของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการแปร่งฟันของนักเรียนที่มีภาวะออทิซึมก่อนและหลังการใช้ภาพนิทานการแปร่งฟัน
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการแปร่งฟันของนักเรียนที่มีภาวะออทิซึมก่อนและหลังการใช้ภาพนิทาน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การฝึกแปร่งฟันโดยใช้ภาพนิทานสำหรับนักเรียนที่มีภาวะออทิซึมมีกรอบแนวคิดการวิจัย 1) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาพนิทานและทักษะการแปร่งฟันของนักเรียนที่มีภาวะออทิซึม 2) สร้างแผนการฝึกการแปร่งฟันสำหรับนักเรียนที่มีภาวะออทิซึม 3) สร้างหนังสือภาพนิทานการแปร่งฟัน จำนวน 3 เล่ม 4) สร้างแบบสังเกตพฤติกรรมการแปร่งฟันของนักเรียนออทิซึม 5) สร้างแบบประเมินความสามารถการแปร่งฟันก่อน - หลังการใช้ภาพนิทานสำหรับนักเรียนที่มีภาวะออทิซึม 6) นำเครื่องมือที่สร้างให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบหาค่า IOC และปรับปรุง 7) นำแบบประเมินความสามารถการแปร่งฟันก่อนการใช้ภาพนิทานไปประเมินความสามารถนักเรียนที่มีภาวะออทิซึม 8) นำแผนการฝึกการแปร่งฟันและหนังสือภาพนิทานสำหรับนักเรียนที่มีภาวะออทิซึมไปใช้กับนักเรียนที่มีภาวะออทิซึม 9) นำแบบประเมินความสามารถการแปร่งฟันหลังการใช้ภาพนิทานไปประเมินความสามารถนักเรียนที่มีภาวะออทิซึม 10) บันทึกความสามารถในการแปร่งฟันอย่างละเอียดด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมการแปร่งฟันของนักเรียนออทิซึม จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

ตัวแปรต้น นิทานการแปร่งฟันสำหรับนักเรียนที่มีภาวะออทิซึม 3 เล่ม 1) หนูชอบแปร่งฟัน 2) ผมแปร่งฟันด้วยตัวเอง 3) ผมแปร่งฟันทุกวัน

ตัวแปรตาม ความสามารถในการแปร่งฟันของนักเรียนที่มีภาวะออทิซึม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย การฝึกแปร่งฟันโดยใช้ภาพนิทานสำหรับนักเรียนที่มีภาวะออทิซึม โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

กลุ่มเป้าหมาย เป็นนักเรียนที่มีภาวะออทิซึมจำนวน 3 คน ใช้เลือกวิธีแบบเจาะจง (Purposive Sampimg) อายุระหว่าง 7- 8 ขวบ และเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายโดยการสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้จากผู้ปกครอง วันที่ 16 ตุลาคม 2565 ได้มีข้อมูลสะท้อนจากผู้ปกครองในการแปร่งฟันของนักเรียนที่มีภาวะออทิซึม ผู้วิจัยได้มีการสอบถามและสนทนากลุ่มถึงปัญหาทำให้ทราบข้อมูลและคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายทั้ง 3 คน และไม่เป็นอาสาสมัครของโครงการวิจัยอื่น

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. แผนการฝึกการแปร่งฟันสำหรับนักเรียนที่มีภาวะออทิซึม
2. หนังสือภาพนิทาน 3 เล่ม เรื่อง 1) หนูชอบแปร่งฟัน 2) ผมแปร่งฟันด้วยตัวเอง 3) ผมแปร่งฟันทุกวันและส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ซึ่งประกอบด้วย อาจารย์การศึกษาพิเศษ นักจิตวิทยาคลินิก

นักกิจกรรมบำบัด พยาบาลวิชาชีพ และอาจารย์วิชาภาษาไทย ตรวจสอบเครื่องมือและนำเครื่องมือที่ใช้ปรับแก้ไขตามคำแนะนำและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ

3. แบบสังเกตพฤติกรรมการแปร่งฟันของนักเรียนออทิสซึม

4. แบบประเมินความสามารถการแปร่งฟันก่อน – หลังการใช้ภาพนิทานสำหรับนักเรียนที่มีภาวะออทิสซึม

วิธีรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการทดลอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองฝึกการแปร่งฟันโดยใช้ภาพนิทานการแปร่งฟันของนักเรียนที่มีภาวะออทิสซึม

1. ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนของแผนการฝึกการแปร่งฟันโดยใช้ภาพนิทานการแปร่งฟันสำหรับนักเรียนที่มีภาวะออทิสซึมซึ่งดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 สัปดาห์ละ 5 วัน ทุกวันจันทร์ถึงวันศุกร์ วันละ 30 นาที เวลา 12.00 - 12.30 เป็นเวลา 12 สัปดาห์

2. สังเกตพฤติกรรมและข้อมูลขั้นพื้นฐานของนักเรียนที่มีภาวะออทิสซึมก่อนการทดลองใช้นิทานภาพก่อนฝึกการแปร่งฟัน ผู้วิจัยบันทึกข้อมูลโดยใช้แบบประเมินความสามารถการแปร่งฟันสำหรับนักเรียนที่มีภาวะออทิสซึมแล้วนำข้อมูลมาสรุปร่วมกันโดยใช้ระยะเวลาหนึ่งสัปดาห์

3. นำแผนการปฏิบัติการแปร่งฟันสำหรับนักเรียนที่มีภาวะออทิสซึมมาใช้กับนักเรียนโดยแผนจะเน้นให้นักเรียนได้ทราบกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติในแต่ละช่วงเวลา และอุปกรณ์ที่ใช้ในการแปร่งฟัน เรียนรู้ขั้นตอนของกิจกรรมแต่ละกิจกรรมรวมทั้งฟังนิทานขั้นตอนการแปร่งฟันและฝึกปฏิบัติตามขั้นตอนของภาพนิทาน

4. บันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทุกครั้งหลังการทดลองใช้นิทานภาพก่อนฝึกการแปร่งฟัน

5. นำบันทึกผลหลังการแปร่งฟันสำหรับนักเรียนที่มีภาวะออทิสซึมมาสรุปผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละกิจกรรม

6. ประเมินผลการแปร่งฟันสำหรับนักเรียนที่มีภาวะออทิสซึมแต่ละกิจกรรมหลังการใช้นิทานภาพก่อนฝึกการแปร่งฟัน

7. สรุปผลการจัดกิจกรรมการแปร่งฟันโดยใช้นิทานภาพการแปร่งฟัน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยบรรยายเป็นรายบุคคลจากการฝึกทักษะการแปร่งฟันโดยใช้ภาพนิทานและเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการแปร่งฟันโดยใช้ภาพนิทานก่อนและหลังโดยใช้แผนภูมิ

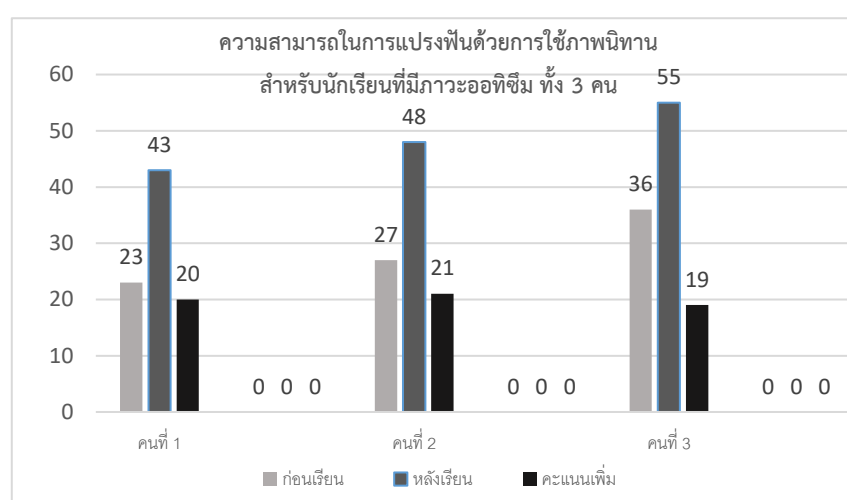
2. ค่าเฉลี่ยร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ความสามารถในการแปร่งฟันของนักเรียนที่มีภาวะออทิสซึมก่อนและหลังการใช้ภาพนิทาน ของนักเรียนที่มีภาวะออทิสซึมทั้ง 3 คน มีคะแนนเพิ่มขึ้น โดยมีรายละเอียดของคะแนนความสามารถดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงคะแนนและร้อยละความสามารถในแปร่งฟันของนักเรียนที่มีภาวะออทิซึมก่อนและหลังการใช้ภาพนิทาน ของนักเรียนที่ 3 คน

คนที่	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		ผลต่างคะแนน	
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ
1	23	38.33	43	71.66	71.66	33.33
2	27	45.00	48	80.00	21	35.00
3	36	60.00	55	91.66	19	31.66

ภาพที่ 2 แสดงคะแนนและร้อยละความสามารถในแปร่งฟันของนักเรียนที่มีภาวะออทิซึมก่อนและหลังการใช้ภาพนิทานสำหรับนักเรียนที่มีภาวะออทิซึมทั้ง 3 คน

จากตารางที่ 1 และภาพที่ 2 พบว่า การฝึกแปร่งฟันโดยใช้ภาพนิทานสำหรับนักเรียนที่มีภาวะออทิซึม โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น ฝ่ายการศึกษาพิเศษ ก่อนและหลัง การฝึกแปร่งฟันโดยใช้ภาพนิทานสำหรับนักเรียนที่มีภาวะออทิซึม และมีคะแนนเพิ่มขึ้นการฝึกแปร่งฟันโดยใช้ภาพนิทานสำหรับนักเรียนที่มีภาวะออทิซึม คนที่ 1 มีคะแนนก่อนเรียน 23 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 38.33 หลังเรียน 43 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 71.66 และคะแนนที่เพิ่มขึ้น 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 33.33 คนที่ 2 มีคะแนนก่อนเรียน 27 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 45.00 หลังเรียน 48 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80.00 และคะแนนที่เพิ่มขึ้น 21 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 35.00 คนที่ 3 มีคะแนนก่อนเรียน 36 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 60.00 หลังเรียน 55 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 91.66 และคะแนนที่เพิ่มขึ้น 19 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 31.66

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาการฝึกแปรงฟันโดยใช้ภาพนิทานสำหรับนักเรียนที่มีภาวะออทิซึม ผลของการศึกษาวิจัย พบว่า หลังจากใช้ภาพนิทานเพื่อฝึกแปรงฟันสำหรับนักเรียนที่มีภาวะออทิซึมทั้ง 3 คน มีความสามารถในการแปรงฟันเพิ่มขึ้น โดยมีคะแนนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง แสดงว่า ภาพนิทานสามารถพัฒนาทักษะการฝึกแปรงฟันของนักเรียนที่มีภาวะออทิซึมได้ ซึ่งภาพนิทานที่จัดขึ้นมีเนื้อเรื่องที่ไม่ซับซ้อน เนื้อหาไม่ยาวจนเกินไป ภาพนิทาน ข้อความในนิทาน แบบประเมินการฝึกแปรงฟัน มีความสอดคล้องกัน ซึ่งเนื้อหาในนิทานจะเน้นหลักการวิเคราะห์งาน (Task Analysis) เพื่อให้นักเรียนที่มีภาวะออทิซึมฝึกปฏิบัติได้และไม่ซับซ้อน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เจริญขวัญ ศรีพันชาติ (2561) ซึ่งได้ศึกษาการฝึกปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของเด็กออทิสติกด้วยหลักการวิเคราะห์งาน โดยวิเคราะห์กิจกรรมกิจวัตรประจำวัน ได้แก่ การล้างมือ การล้างหน้า การแปรงฟัน และการเข้าห้องน้ำปัสสาวะ นำภาพมาย่อเป็นขั้นตอนเพื่อพัฒนาทักษะกิจวัตรประจำวันของเด็กออทิสติก พบว่า เด็กออทิสติกมีคะแนนหลังฝึกกิจวัตรประจำวันเพิ่มขึ้น ซึ่งเด็กออทิสติกจะเรียนรู้ได้ดีจากภาพและการมองที่สอดคล้องกับ สมพร หวานเสร็จ (2552) ที่กล่าวว่า นักเรียนที่มีภาวะออทิซึมจะรับรู้ได้ดีจากการมอง คือ การเปลี่ยนพฤติกรรมกระบวนการคิด โครงสร้างความคิดในสมองของบุคคลอื่นเนื่องมาจากการรับรู้ทางสายตาหรือการมองเห็นช่วยให้นักเรียนที่มีภาวะออทิซึมเกิดการเรียนรู้ได้ดี

จากผลการศึกษาที่ได้ศึกษามีความสอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงสรุปได้ว่า ภาพนิทานสามารถส่งเสริมความสามารถในการแปรงฟันของนักเรียนที่มีภาวะออทิซึมให้มีความสามารถในการแปรงฟันที่เพิ่มขึ้นตลอดจนสามารถนำภาพนิทานไปประยุกต์ใช้ในการฝึกทักษะอื่น ๆ ได้เช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ครูผู้สอนต้องใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลายและบูรณาการการเรียนรู้ที่หลากหลายในการสอน
2. นิทานที่ใช้ฝึกทักษะการแปรงฟันควรมีการพัฒนาต่อยอดให้มีความน่าสนใจให้หลากหลายเช่น สร้างเป็นสื่อมัลติมีเดีย
3. ผู้ที่สนใจสามารถนำผลการวิจัยนี้ไปอ้างอิงเพื่อการศึกษาการฝึกแปรงฟันของนักเรียนที่มีภาวะออทิซึมหรือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษประเภทอื่น ๆ ได้

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณ

กองบริหารงานวิจัย มหาวิทยาลัยขอนแก่นที่สนับสนุนงบประมาณการวิจัย

ศูนย์จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่ตรวจสอบงานวิจัยและได้รับการรับรองงานวิจัย
เลขที่ HE663209

เอกสารอ้างอิง

- เจริญขวัญ ศรีพันธ์ชาติ. (2561). การศึกษาผลการใช้ชุดฝึกกิจวัตรประจำวันของนักเรียนที่มีภาวะออทิซึม ด้วยหลักการวิเคราะห์งาน. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย*, 11(1), 113-123.
- เจริญขวัญ ศรีพันธ์ชาติ. (2566). การส่งเสริมให้เด็กออทิสติกฝึกกิจวัตรประจำวัน. *วารสารครุศาสตร์สาร มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา*, 17(1), 72-83.
- ณัฐภูมิ แก้วสุธา, อังศิรินทร์ อินทรกำแหง และ พัทรี ดวงจันทร์. (2556). ปัจจัยที่ทำให้เกิดการดูแลสุขภาพช่องปากพฤติกรรมของวัยรุ่นตอนต้น. *วารสารพฤติกรรมศาสตร์*, 19(2), 153 -163.
- ปารรณา รัตนนิรวรรณ, จารุพัชร ฉลาดแพทย์ และ จันทรา พิระขจร. (2565). สื่อพิเศษ เพื่อเด็กพิเศษ รายงานการประเมินผลการใช้นิทานของผู้ปกครองและครูปฐมวัยต่อการพัฒนาการของเด็กออทิสติก. *วารสารราชานุกูล*, 34(2), 59 – 68.
- ยุวดี แก้วกันหา และ อรทัย อนุรักษวัฒน์. (22 กุมภาพันธ์ 2564). *การส่งเสริมความมีวินัยในตนเองโดยกิจกรรมการเล่านิทานประกอบภาพ* [เอกสารนำเสนอ]. รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติสำหรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ครั้งที่1, กำแพงเพชร, ประเทศไทย.
- สุนิสา วงศ์อารีย์. (2559). *จิตวิทยาสำหรับครู(เอกสารประกอบการสอน)*. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- สมพร หวานเสร็จ. (2552). *การพัฒนาศักยภาพบุคคลออทิสติก โดยใช้สื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการมอง*. คลังน่านวิทยา.
- สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย. (2556). *รายงานผลการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากระดับประเทศ ครั้งที่7 พ.ศ. 2555*. สำนักงานกิจการ โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, กรุงเทพฯ.
- อัทธมา เอี่ยมอติคม. (2558). *ประสบการณ์การดูแลทันตสุขภาพเด็กออทิสติกของผู้ดูแล*. *วิทยสารทันต สาธารณสุข*, 20(1), 81- 88.
- อารี พาวัฒนา และคณะ. (2564). การศึกษาการคิดแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง จำนวนที่มากกว่า 1,000 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการแบบเปิดและวิธีการศึกษาชั้นเรียน. *วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. 11(3), 301-316.